

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 4116221580
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4116221580.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: O. F., narodený XX. W. XXXX, bytom v D., F. XXX/X, právne zastúpený: Mgr. Ing. Ronald Kočiščák, advokát so sídlom v Nitre, Farská 12, proti žalovanej: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12 C 379/2016, konajúc o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2018 č. k. 9 Co 354/2017-128, takto

rozhodol:

Najvyšší súd dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na úplnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom z 21. júna 2018 č. k. 9 Co 354/2017-128 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „rozsudok odvolacieho súdu“) Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Nitra z 8. marca 2017 č. k. 12 C 379/2016-90 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“), ktorým Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd prvej inštancie určil, že právne úkony - uznanie záväzku v čl. IV ods. 1 a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu v notárskej zápisnici č. N336/2015, NZ 25999/2015, NCRI 26589/2015 z 27. júla 2015 v čl. IV ods. 2 spísaná notárkou JUDr. Alena Mesárošová z 27. júla 2015 urobené žalobcom a Dohoda o urovnaní a uznaní dlhu z 23. júla 2015 uzavretá veriteľom (žalobkyňou) a dlžníkom (žalobcom) sú neplatné. Odvolací súd žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. júna 2018 č. k. 9 Co 354/2017-128 podal riadne a včas žalobca dovolanie, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca podané dovolanie odôvodnil v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civliný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej

rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Zároveň žalobca v podanom dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keď súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa riadne nezaoberali jeho uplatnenými námietkami, a viaceré z nich úplne odignorovali.

3. K podanému dovolaniu sa vyjadrila žalovaná podaním z 23. júla 2019 a navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a zaviazal ho k náhrade trov konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ustanovenie § 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (ustanovenie § 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ustanovenie § 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (ustanovenie § 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. Dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ustanovenie § 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ustanovenie § 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ustanovenie § 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ustanovenie § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (sp. zn. 1 Cdo 17/2019, sp. zn. 2 Cdo 225/2018, sp. zn. 3 Cdo 142/2018, sp. zn. 4 Cdo 10/2018, sp. zn. 5 Cdo 9/2019, sp. zn. 7 Cdo 1/2018, sp. zn. 8 Cdo 94/2018). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

6. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie, ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

7. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 4 Cdo 95/2017 a sp. zn. 7 Cdo 140/2017) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú

odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré naplňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (R 83/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiacemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP (porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

8. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (sp. zn. 2 Cdo 167/2017, sp. zn. 3 Cdo 235/2016, sp. zn. 5 Cdo 13/2018, sp. zn. 7 Cdo 114/2018, sp. zn. 8 Cdo 78/2017). Žalobca (zastúpený v dovolacom konaní kvalifikovaným právnym zástupcom) v danom prípade túto (procesnú) povinnosť nesplnil. V dovolaní vytkol súdom nižšej inštancie nesprávnosť právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, rozhodnutie odvolacieho súdu podrobil kritike a polemizoval s jeho závermi, nenastolil však relevantnú právnu otázku zásadného právneho významu, ktorú odvolací súd riešil nesprávne, rovnako v dovolaní absentuje aj konkretizácia dovolacieho dôvodu, t. j. odôvodnenie odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP) a uvedenie a odôvodnenie rozdielnej rozhodovacej praxe. Uvedené tak obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 432 ods. 2 CSP. Ako už bolo zmienené sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitosti prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Najvyšší súd dospel k záveru, že argumentácia dovolateľa (žalobcu), týkajúca sa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až § 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalobcu nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

10. Dovolateľ tiež namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. V

posudzovanom prípade však obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Súdny oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto rovnako nevyplýva. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd aj v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

11. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na úplnú náhradu trov dovolacieho konania.

12. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.